

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za čertert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tetaj XXXVII.

V Ljubljani, 8. vel. serpana 1884.

List 32.

Premišljevanja in molitve za vse stanove.

(Dalje.)

Kristus, naš zgled.

Jezus Kristus, edinorojeni Sin Boga Očeta, ki je Bog od vekomaj, je zato človek postal, da nam je pot pokazal v nebeško domovino in da nam je zgled zapustil, kterega moramo posnemati, če hočemo zveličani biti. Tedaj ni zadosti, da samo na Jezusa gledam; treba je, da ga tudi posnemam, da po njegovih stopinjah hodim; da njemu bolj enak, ali vsaj podoben postanem. Če namreč Bog nad menoj ne vidi podobe svojega Sina, me tudi med svoje izvoljene sprejeti ne more. Tako namreč piše sv. Pavel Rimljanom (8, 29): Kteri so po Božjem sklepu poklicani sveti (k zveličanju). Tisti, od kterih je Bog poprej previdel in jih je tudi poprej odločil, da bodo enaki podobi njegovega Sina! Tedaj samo potem smem zveličanja pričakovati, če sem Kristusu podoben, in kolikor bolj sem Kristusu podoben; ako pa moje življenje, obnašanje, govorjenje in mišljenje ni Kristusovemu podobno, me nebeški Oče tudi za svojega otroka in med svoje izvoljene sprejeti ne more. — Da smo dolžni Kristusu podobni biti, k temu nas on sam opominja, ko pravi: Zgled sem vam zapustil, da tudi vi storite, kakor sem jest vam storil (Jan. 13, 15), in ker nas opominja, rekoč: Od mene se učite, ker jest sem krotak in iz serca ponižen. (Mat. 11, 29.) Ravno to nam naroča tudi sv. apostelj Peter, ko piše (I. Pet. 2, 21): Kristus je za nas terpel in vam je zapustil zgled, da hodite po njegovih stopinjah.

Kaj pa se pravi za Kristusom hoditi, po njegovem zgledu živeti? To se pravi: Tako misliti, kakor je on mislil; tako želiti, kakor je on želel; tako govoriti, kakor je on govoril; to ljubiti, kar je on ljubil; to zaničevati, kar je on zaničeval; to sovražiti, kar je on sovražil; to opuščati, kar je on opuščal; moliti, delati in terpeti, kakor je on molil, delal in terpel. Z eno besedo: Tako živeti, da bo naše življenje njegovemu podobno, da bomo mogli s sv. Pavlom reči: Živim, toda ne jest; živi pa v meni Kristus (Gal. 2, 20). Kako pa zamoremo Kristusu podobni postati?

Neoveržljiva resnica, ktero nam vse stoletja poterjujejo, je ta, da so otroci staršem podobni, ne samo po

obnašanji, po govorjenji, po čednostih in strastih, ampak posebno še po obrazu, po telesni postavi, po zdravji in bolezni, tako, da navadno ni težko uganiti očeta in sina; mater in hčer, če jih tudi popred nismo poznali. — To izvira od pogostega, skoraj (posebno v prvi mladosti) vednega občevanja med stariši in otroci, pa tudi še posebno od tod, ker imajo otroci vso svojo naravo od svojih starišev. Da bi tedaj mi Kristusu podobni postali, je on sam za to skerbel, ker je svoje meso in svojo kri v najsvetejšem zakramentu v živež našim dušam zapustil. Kdor se tedaj pogosto in vredno z Jezusom sklene v tem zakramentu, taki mu 'bo tudi vedno bolj podoben prihajal v vsem mišljenji, govorjenji in djanji. Zato pa tudi vidimo, kako malo so Jezusu podobni tisti kristjani, ki le malokdaj ali pa po nevrednem k sv. obhajilu pristopajo.

Zopet nas skušnja uči, da se učenci mišljenja, govorjenja in načel svojih učencikov navzamejo, in to toliko bolj, kolikor dalje in raji jih poslušajo. — Hočemo tedaj tudi mi Kristusu podobni postati, moramo njegove nauke radi in pogosto poslušati, kar se zgodi, če k pridigam in keršanskim naukom hodimo, če sv. evangelij pogosto beremo in premišljujemo. Če tedaj prašamo, od kod to, da so nekteri kristjani tako malo Jezusu podobni, dobimo odgovor o tej prikazni, da ne marajo več za božjo besedo.

In zopet skušnja uči, da s komur se človek naj raji peča in h komur naj raji zahaja; tacega navade se tudi poprime, takih duha in obnašanja se tudi navzame. In tako imamo zopet odgovor na žalostno prikazen naših dni, da so ljudje tako posvetni, skoraj živinski; ker le slabe tovaršije ljubijo; cerkev in božjo službo pa zane-marjajo.

Malar, ki hoče kako podobo dobro posneti, mora na tisto prav mnogokrat pogledati. Zato pa je tako malo kristjanov Kristusu podobnih, ker nanj ne gledajo, ker njegovega zgleda ne posnemajo. Ko bi se mi vselej, kadar kakšno delo pričnemo, vprašali: Kaj bi bil Kristus v mojih okoljščinah storil, kako bi govoril in sploh, ali bi si tega in tega lotil, ali bi šel v ta in ta kraj? oh kako vse drugačno bi bilo naše življenje, govorjenje, mišljenje in obnašanje! Ali ravno, ker nanj ne gledamo, njegovega zgleda ne posnemamo zato mu nismo nič, ali le malo podobni; zato pa imamo tudi le malo upanja do zveličanja, če se v tem ne poboljšamo!

Molitev.

O moj Jezus! Če sebe premišljujem in na Tebe pogledam, kako malo sem Ti še podoben! Ti ves goreč, jest tako mlačen; Ti tako poterpežljiv, jest za vsako malo reč nevoljen; Ti tako usmiljen, jest terdoserčen; Ti prizanašljiv, jest tako sovražin; Ti ves čist in nedolžen, jest tako malo sramožljiv; Ti tako ponižen, jest pa svojeglaven itd. — In od kod je to, da sem Ti tako malo podoben? Oh zavoljo tega, ker Te nisem pogosto prejemal v zakramentu sv. R. Telesa; od tod, ker nisem Tvojih naukov rad poslušal, sveto branje zanemarjal; od tod, ker sem se raji s svetom pajdašil, kakor Tvoje družbe iskal! — Zdaj pa vidim in spoznam, da zveličanja doseči ne morem, če ne bom Tebi podoben. Zatoraj hočem od zdaj za naprej večkrat in skerbno pripravljeno sv. obhajilo prejemati; z veseljem božjo besedo poslušati in vsaki dan ali vsaj vsako nedeljo in praznik kaj svetega brati in posebno sv. evangelij premišljevat; hočem Te večkrat, če bo mogoče tudi v delavnikih v cerkvi obiskati in pri vsem svojem djanji in nehanji po Tvojem zgledu se ravnati! Le daj mi gnado, da spolnim ta svoj sklep, in tako upam, da bom Tebi zmiraj bolj podoben že tukaj, tam pa deležen Tvoje slave. Amen.

Modroslovje.

II.

Že sem sicer nekaj govoril o modrosti, vendar imam pa malo upanja, da bi se bila blagovoljnemu čitatelju tako priljubila, kakor modremu kralju Salomonu. Gotovo se nikomur ne zdi več vredna, kakor bogastvo ali drago kamenje, ali zdravje, ali lepota (Modr. 7, 8–10). Pa bodi si, kakor koli; komur da modrost Bog sam, on jo pač tako ljubi in ceni: moje slabe besede pa kažejo pravo modrost tako, kakor kaže naslikano solnce pravo solčno svetlobo. In ta primera se popolnoma prilega resnici, kajti prave modrosti ni najti v človeškem razumu, ampak samo Bog je modrost in sicer popolna modrost. Njegovo spoznanje, njegov razum obsega vse, kar je in kar zamore biti; vesoljstvo spoznava on tako, kakor mi majhno podobo, ki smo jo narisali na papirji. Bog nič ne premišljuje in nič ne raziskuje, temuč on vse vidi. Pa tudi ne tako, kakor vidimo mi, ki potrebujemo luči, in zdravega očesa! Bog spoznava po svojem bitji vse, ker vse je v njem in vse je iz njega. Kakor mi dobro spoznamo svojo misel, ki smo jo napravili sami v svojem umu, enako pozna Bog vse stvarstvo, ki je delo njegovega uma in njegove močnosti.

Človek je vstvarjen po podobi Božji in v njegovi duši odseva Bog sam, tedaj tudi moč njegovega spoznanja. Po svojem neskončnem razumu je vstvaril Vsemogočni svet; dal je pa moč tudi človeškemu razumu, da zamore počasi in v neizmerno majhni meri napraviti ali izdelati v sebi tisto misel, po kateri je Bog svet vstvaril. Tista misel imenuje se spoznanje. Ker smo tako majhni v primeri z Bogom, spoznavamo le kaj pičlo malega in zelo nepopolno, n. pr. kako žival, rastlino itd. Kar pa enkrat spoznamo, to nam ostane v spominu in zato nam je mogoče, da si nabereimo polagoma več posameznih spoznanj, kakor tudi na vervico nabereš lahko več jagodic, ako ti ne padejo na tla. Ta posamezna spoznanja pa ne ostanejo v razumu tako, kakor jagodice na vervici, ampak združijo se med seboj bolj ali manj, kakor če vliješ več kapljic v eno posodico. Vodene kapljice se združijo v večjo kapljo, ravno tako tudi oljaste itd. Več posameznih spoznanj se združi v eno celoto in to imenujemo ali skušnjo ali kako dru-

gače; na imenu ni toliko ležeče. Iz mnogih skušenj sestavi naš razum bolj splošne skušnje, kakor n. pr. če skušnja uči kmeta, da ta njiva ni dobra niti za pšenico, niti za reč, oves, ječmen: potem ima kmet skušnjo, da njiva tista ni dobra za žito. Morebiti je boljša za repo, kar uči pa tudi skušnja v nekaterih letih. Ostanimo pri tej primeri. Ako je kmet količkej razumen, ne bo zadovoljen s tem, da pozná slabost svoje njive. Praša se: zakaj pa je tako, kje je in kaj je vzrok? Ta vzrok skuša najti. Enkrat bolje pognoji, drugikat natrese pepela, tretjikrat mavca: njiva začne bolje roditi in skušnja mu je pokazala vzrok nerodovitnosti. Koliko sedaj že kmet vé! Ker so pa tudi taki ljudje na svetu, ki imajo dosti časa, da pasejo svojo radovednost, se lahko zgodí, da si kedó nabere mnogo takih skušenj, se ve, da ne s svojim delom, ampak s popraševanjem, primerjanjem, preiskovanjem; recimo, da nabere kedo veliko skušenj in spoznanj o poljedelstvu, in da hoče vse to popisati. Kaj stori? Ne zapiše ene skušnje za drugo, ampak skuša spraviti vse v neč red, kakor je mogoče tudi več različnih škatljic spraviti tako v red, da je manjša zaperta v večji. Kedor zná mnogo skušenj tako sestaviti, da ne izpusti nobene, da vse lepo vredi in razversti: takemu pravimo, da ima znanost ali vednost. Vsak pozná katekizem. V katekizmu je ravno tisti nauk, kakor ga slišiš s prižnice, in vendar je med obema nekaj razločka. Tako razredjen nauk, kakor je n. pr. v katekizmu, imenujemo vednost. — Ali vidiš tedaj, kako vse drugačno je naše spoznanje in pa spoznanje Božje? Kako mora človek stikati in berskati in prevdarjati in še čas imeti, da kaj vé!

Bogu pa tega kar nič ni treba. In vendar je tudi naše spoznanje veliko vredno, ker ima biti podoba spoznanja Božjega, ako po pravi poti gre in na pravem stališču ostane. Res podoba spoznanja Božjega! Bog vse vé — in tudi človek hoče vse — recimo: vsaj skoro vse — vedeti. Meniš li, da imamo samo eno vednost? Ako bi hotel vse naštet, bi ne bilo dosti perstov na roki: tudi noge bi morale priti z vsemi persti na pomoč in zraven še imena teh vednosti, ki so ali latinskega ali gerškega ali hebrejskega ali arabskega ali staroslovenskega rodú! Toliko hoče človek vedeti! A to še ni vse. Kedor ima veliko kosov suknja, zato nima še obleke. Treba je kose urezati in potem jih primerno sošiti: to je obleka! Kedor pozná le posamezne ulice kakega mesta, ne pozna še mesta. V ta namen je treba iti na kako višavo in od onod pregledati, kako da so ulice razverstene, kako da se stekajo, kako daleč da je ena od druge. — Tudi oni, ki pozná mnogo vednosti, ima vendar še nepopolno, da tako rečem: v kosih — znanje. Človek želi pridobiti si spoznanje, ki bi združevalo vse vednosti; on sestavlja vednost, ki bi bila podlaga ali studenec ali koreuina vsem drugim vednostim, tako, da bi vse druge vednosti izhajale iz nje, kakor veje iz debla. Taka vednost bila bi visoka vednost, taka vednost bi podajala spoznanje vesoljstva, taka vednost, ako gre prava pota, nas mora Bogu približevati. Kakor orel s svojih visočin s svojim bistrim očesom svet vse drugače vidi, kakor miška, ki se le s strahom upa iz svoje luknjice, akoravno je v podzemskih skrivnostih kaj izvedena: tako razgrinja visoka vednost svet vse drugače, kakor posamezne vednosti.

Spomni se sedaj, da sem v zadnjem odstavku tako spoznavanje, kakor sem ga ravno kar le deloma popisal, imenoval modrost. Vednost pa, ki nam podaja ali odpira tako spoznanje, imenujemo modroslovje. Modroslovje je tedaj vzvišena vednost, ona vednost, ki se pečá z najvišim spoznanjem. — Glej dragi moj, kako si nepričakovano hitro stopil na tla modroslovske vednosti. Hodila sva po stezah, vedno više in neprevidoma

sva na verhu. Sedaj imava širen razgled. Pod nama se raztezajo lepa polja — krasne vednosti — vijejo se bistré reke, tam se temnijo senčni gozdiči. Mi dva pa imava vse to pod seboj in zato sva pravcata modroslovca. Modroslovec se dviga namreč nad posameznimi vednostmi v višavo, in tukaj skuša dobiti terdno stališče, odkoder more vse pregledovati, kar je, in kar je spoznati mogoče.

Modrost je tedaj neka lastnost našega duha, ki se kaže v spoznavanji. Zato imenujemo modrost tudi naravnost spoznavanje veselstva in njegovega namena. Modrost si je treba pridobiti. Ono vednost, ki podaja modrost, ali bolje: spoznanje za modrost, imenujemo modroslovje. Modroslovje tedaj ni modrost in tudi modroslovec ni še modrijan: hoče pa biti.

Zadnji dnevi in trenutki Alfonsa Ratisbona; umerl pri sv. Ivanu v hribih jeruzalemskih.

(Dalje.)

Naglo se je razširil glas, da je umerl častiti P. Marija Ratisbon. Ves Jeruzalem je žaloval.

Vsled njegove poslednje volje je pokop imel biti priprost; postal pa je kar samo po sebi lep in veličasten. Tega žalostnega in pobožnega obreda, ki je bil veliko bolj zmagoslavje, kakor pokop, so se vdeležili: g. Bertrand, kancelar in namestnik g. francoskega konzula, ki je bil na odpustu; g. Malpertuis, konzularni pristav; g. Sabadin, zdravnik; konzul španjski; odposlanci latinskega patrijarhata, vikarij preč. o. kustosa Svete dežele in veliko število čč. oo. frančiškanov; preč. g. o. Brédoux, veliki prednik Algirski; čč. gg. od sv. Ane (francoski duhovni) in njihovi gojenci; čast. o. Estrate od duhovnov presv. Serca iz Betharam-a, vodja Karmelski in Betlehemski ter priserčen prijatelj ranjcega; č. g. o. Brunet, iz reda dominikanskega; č. o. Baptiste, od očetov vstajenja s 50 romarji francoskimi, ki so bili takrat dospeli; namestniki greško-katoliške občine; en mašnik sirotišniške naprave Don-Belloni-a (zraven Betlehema); učeni in ponižni starinoslovec g. Guérin; grof Maupas; dragi brat Evagre in bratje keršanskih šol; veliko družih prijateljev P. M. Alfonsovih, in redovniki sv. Jožefa od Prikazanja.

Prišlo je tudi lepo število latinskih katoličanov iz svetega mesta počastit čednosti in dobre dela moža, ki je delal skor 30 let za prerojenje Jeruzalema, ker oskerboval je uboge, sprejemal sirote, obvaroval obok „Ekce-Homo“ popolnega razdjanja in pozabljivosti; razširjal življenje in rodovitnost v pušavi, v kateri je svoje dni prebival oznanovalec Mesijev; vstanovil šolo umetnikov in rokodelcev z velikimi darežljivostmi in naj večim trudom; oserčeval brez koristoljubja in brez osebnih ozirov vse početja, ki so merile na Božjo čast in zveličanje duš, ter vse naredbe za povzdigovanje sv. vere v edinosti z gorečo ljubeznijo.

Cerkev in Francija ste žalovali zedinjeni v dolžni spomin o mašniku, ki je bil glava katoličanstva, kakor tudi svoje domovine, skazati mu hotli odmeno svojega žalovanja in svoje hvaležnosti.

Najbolj čislani izmed protestantov, ki so spoštovali in ljubili P. Mar. Alfonsa, so bili globoko pobiti; ni bilo nikogar do samih musulmanov, kterega bi ne bilo ginilo veličanstvo tega pogreba. Pogled sprevoda, ki je spremljal merliča v mašniško obleko napravljenega in v resnici obsutega s cveticami iz naprave Sijona v hribih (in Moutana); odkrito obličje dobrega očeta Mar. Alfonsa Ratisbona, nad katerim smert ni premogla dru-

zega, razun da je še povišala veličanstvo in mir enega sinov Abrahamovih, ki je zaspal na Sercu Jezusovem — vse to je nehoté izsilovalo spoštovanje samih nevernikov, — stali so tihi pobiti. Kar pa je bilo posebno ginljivo in je serce prav živo pretresalo, to je bila trojna družina P. M. Ratisbona; pa živa krona mladenčev iz naprave sv. Petra, pa vsih redovnic Sijonskih s sirotami iz „Ekce-Homo“ in od sv. Janeza v pušavi, ki so se jokale za tako ljubljnim očetom. —

Ah! ne jokajte kakor taki, ki nimajo več upanja! Z visočine neumerljivega Jeruzalema in pred obličjem Naše ljube Gospé Sijonske, Tolažnice žalostnih, naše dobre Matere Marije, kakor jo rade imenujete, nas oče Alfons nikakor in nikoli ne bo zapustil; temveč še dalje bo skerbno čul nad nami, obudil nam bo novih zavetnikov. Francija, ki je vedno še Božja vojakinja, naj se reče kar koli: katoliška Belgija, pobožna Nemčija in velikoserčni duhovni in verniki stanovavci blage Anglije in druge okrajine evropejske nas bodo branile, varovale, oskerbovale. —

Čast. o. véliki prokurator Svete dežele je pel černo mašo, opravil molitve v farni cerkvi sv. Janeza (to je, v frančiškanski cerkvi). Potem so spremili merliča na Sijonsko pokopališe, in številni spremljevalci so imeli priliko še enkrat viditi ta lepi in nebeški obraz, ki se nič ni bil spremenil.

Čast. P. Estrate je že v domači kapeli, predno so merliča spremili v farno cerkev, spregovoril nektere prav ginljive besede; zdaj pa se je pred odperto rakvo imel polnejši mertvaški govor. Posnetek je ta-le:

„Izraelov sin, čigar ostanki so pred nami, je bil pred 42 leti zagnán v eno cerkvá v Rimu, središu katoličanstva. Presveta Devica, poslana po Jezusu samem v zadevi velikih namenov Božjih s to dušo, se mu prikaže: „Ni mi rekla nič, pa razumel sem vse.“ tako je sam pravil. Kaj tedaj je razumel dobri oče? Razumel je svojo slepoto, ki ga je zagrinjala v preteklem času; razumel je novo luč, ki je zasvetila v njegovi duši; razumel je, da Marija hoče imeti novo družbo v svoji Cerkvi — brez dvoma zato, da dalje razširja slavo nje-nega Jezusa, posebej pa še z nalogo, da naj s svojimi molitvami in s svojimi deli pripravlja povernitev Izraelovih otrók v naročje resnice. Razumel je v častitljivem sijanji, ki je Marijo obdajalo, da serce te družbe mora biti v Jeruzalemu.

Zoper skrunjenje nedelj in praznikov.

Z dostojno pobožnostjo pri sv. maši biti.

1. Zakaj je to, s pobožnostjo pri sv. maši biti, prvo in naj imenitnejše onih del, ki se štejejo k posvečevanju nedelj in praznikov? Iz jasnega vzroka, ker je v sv. maši nekervavo in pravo ponovljanje daritve na križu, in je izmed vseh najsvetejši služba božja, kar jih imamo. V sv. maši in po sv. maši zamoremo Bogu najbolj vredno čast in božje češenje skazovati, najbolje se mu za neskončne dobrote in milosti zahvaliti, mu popolnoma za grehe zadostovati in naj bolj izdatno ga vsega potrebnega prositi.

Iz tega nam je razvidno, zakaj Cerkev od vernih ob nedeljah in praznikih zahteva: da so z dostojno pobožnostjo pri sv. maši.

Tedaj kaže veliko nevednost, ako kateri misli, da je zadosti, ako je bil v nedeljo ali praznik le v cerkvi, akoravno ne pri sv. maši; to ni tako, temuč ako je taki iz lastnega zadolženja sv. mašo opustil, je veliko dolžnost zanemaril, če bi tudi sicer dolgo v cerkvi bil.

Občudovanja vredna je bila pobožnost angleških katoličanov pod trinoško vlado protestantske kraljice

Elizabete, katera je bila pod smertno kaznijo prepovedala daritev sv. maše opravljati, in pri sv. maši biti.

Neki bogat plemenitaš je bil obsojen, da mora pet sto skudov (terdnjakov) v zlatu plačati, ker je bil ukljub državni prepovedi pri sv. maši. Izbral je najlepših portugieskih zlatov, in ko jih je krivičnim beričem brezbožne kraljice izplačeval, se je eden izmed njih zaničljivo posmehoval čez ta lepi denar. Pobožni plemenitaš pa pravi: „Jaz bi štel za nekako božji rop, ko bi to čast imel, da zamorem svojega Boga v presvetem zakramentu čestiti, s slabim denarjem mogel plačati. Križ, kateri je na zlato vtisnjen, me spominja na križ mojega Gospoda in Odrešenika, in ki sem vedno pravljen ga nositi. Zlahtnost in lepota zlatá mi čisto, neskončno in pravo ljubezen mojega Odrešenika v spominu zbuja; to hočem iskati in zahtevati, ona naj bo moj edini zaklad.“

V nekem majhnem kraju je živel mož, kateri že več let ni prejel ss. zakramentov in tudi k sv. maši ni hodil, nezmenivši se za opominjevanja, katere je od vseh strani dobival. Neko nedeljo l. 1858 (bilo je ravno veliko praznovanje tiste občine) ga je nekdo poprašal, če ne pojde danes v cerkev. Odgovoril je: O cerkev že terdno stoji, ne bo mi ušla, ne. In ostal je doma kakor vselej. Popoldne, ko so ravno kavo pili, ta človek oboli, potem ga naenkrat bolezen tako napade, da je čutil, da se mu konec bliža. Ko je tako čutil, da zdaj in zdaj bo po njem, je zaklical: „O ko bi mogel še enkrat v cerkev iti!“ potem postane nezavesten in umerje. — Cerkev tedaj mu je vendar le ušla!

2. Kedaj je kristjan odvezan dolžnosti, o nedeljah in praznikih pri sv. maši biti? To je le takrat, kedar v resnici pri sv. maši ne more biti, ali kedar bi moral zavoljo tega, da gre k sv. maši, veliko škodo terpeti na dušnem ali pa na telesnem imetju. Potem takim so odvezani bolniki in strežniki bolnikov, ako se ne morejo z družimi tako verstiti, da gre eden enkrat in enkrat eden k sv. maši, ali taki, ki morajo hiše ali malih otrok v hiši zapustiti ali družih važnih okolišin. Izgovori so tudi: Zalivi in povodnji, silo sneženje, potrebno popotvanje po morji ali po krajih, koder ni cerkev. Iz tega bo marsikdo posnel, da mnogi vzroki, zaradi katerih se sv. maša opušča, so mnogokrat prazni in nezadostni.

V Rosbonu, nekem mestu, v škofiji Grenobelski, živel je v začetku sedanjega stoletja mož, kateri je bil zavoljo pobožnosti pri sv. maši vsakemu v lep izgled. Stanoval je poldrugo uro od cerkve, in vendar je bil on navadno prvi med onimi, ki so zjutraj hodili v cerkev. V njegovih poznejših letih ga je zelo po nogah tergalo, tako, da po zimi ni mogel hoditi v cerkev. Komaj je pa prišla spomlad, je vstajal ob eni po noči, da je po bérghlah k cerkvi lezel. Navadno je 4 ure potreboval, da je v cerkev prišel.

3. Od ktere starosti naprej mora človek to dolžnost spolnovati? Od časa, ko človek k pameti pride, kar se navadno pri otrocih zgodi s 7. letom. Ako kateri mislijo: pri otrocih (tudi ako so že 8—10 ali več let stari) ni tako natančno z vdeleževanjem sv. maše o nedeljah in praznikih, in da se jim sme reči: „Vam ni treba k sv. maši iti“ — je to popolnoma lažljivo in zapeljivo.

4) Kaj je še treba vediti, kar se tiče vedenja pri sv. maši? Pri celi sv. maši moraš biti, t. j. od začetka do konca, nobenega glavnega dela ne smeš iz lastnega zadolženja opustiti.

Kako moraš pa pri sv. maši biti? Pri sv. maši moraš biti z dostojno pazljivostjo, s spoštovanjem in pobožnostjo, ali kakor pravi katekizem: pazno, pobožno in častljivo. To zahteva visokost in božanstvo te presvete daritve. Ako sploh za božjo službo in svete opravila veljá be-

sesta sv. Duha: „Kdor božje delo nevredno opravlja, naj bo proklet“ — potem to veljá tudi posebno o tem, kako si pri sv. maši. Tudi cerkveni zbor v Trientu uči, da nobenega tako svetega in božjega opravila ne bi mogli imeti verniki, kakor je ravno ta neizrečena skrivnost, v kateri je tista življenje dajoča daritev, po kateri smo z Bogom zopet spravljani in se vsaki dan po mašnikih na altarju daruje.

P. Servant, apostolski misijonar v Novi Selandiji, piše, kako ondo:ni novokeršeni kristjani nedeljo posvečujejo takole, namreč: že v saboto hiti rod za rodom skupaj, 3—6 ur daleč. Do ponedeljka ostanejo vasi prazne; kajti nedelja je v njih očéh presveta, da bi kaki njen del v potovanje obrnili. To je izgled, ki me vselej gine in spodbudí. Njih prenočišče je pesek na obrežji velike reke, njih zavetje nebeški obok; velikokrat jih oblije dež sredi spanja. Večkrat se z verniki čolni potopé; toda tudi take nesreče niso bile zmožne zmanjšati gorečnost našim preljubim novincem.

5. Kje moraš pri sv. maši biti? Ako se lahko zgodi, je najbolje in najsposobniše, da si v farni cerkvi lastnega dušnega pastirja pri sv. maši; cerkveni zapovedi pa vendar zadostuješ, ako si v kateri koli drugi katoliški cerkvi.

V prejšnjih časih je bila sicer cerkvena zapoved, da so bili verniki ob nedeljah in praznikih v svoji farni cerkvi pri farni sv. maši. Cerkev tega sicer več ne tirja, vendar je še dan danes njen namen in volja, da naj bi bili verni ob nedeljah in praznikih v farni cerkvi pri sv. maši. Naj glavniši vzrok tega je, ker v farni cerkvi njihov odločeni dušni pastir svojim faranom pridiga in za nje daritev sv. maše daruje in imajo navzoči poseben delež, in to jim je, se vé da, še posebej v veliko tolažilo. Še mnogo drugih vzrokov je, ki svetujejo tega reda se držati; zato noben dušni pastir sploh nima rad, da bi njegove verne ovčice drugam se zatekale k božji službi. (Konec prih.)

Hartum je padel — Mahdi blizo Egipta.

Tudi Hartum, tolikrat imenovan v „Zg. Dan.“ je premagan, glavni sedež katol. misijona za Sudan in zamurske dežele je premagan in je v rokah lažnjivega preroka! „Nigrizia“ v Veroni ima pismo iz Kaire od 4. julija, ki naznanja za gotovo, da tudi Hartum in Berber sta se morala udati Mahdi-evim derhalim. Gordonpaša, avstrijski konzul g. Hausal, Dunajčan, in francoski konzularni opravnik Herbin, ki so bili ostali v Hartumu, so sicer živi, pa kdo vé, v kako žalostnem stanu? Od misijonskih je bil ondi ostal edini čast. g. Dominik Polinari; pa se nič o njem ne vé. Hartum je bil premagan ob koncu mesca majnika. Premagan tudi Berber in ondi je bilo strašno klanje. Celu nekteri musulmanski velikaši so bili od svojih lastnih sovrécev neusmiljeno pobiti.

Pozneje je bilo enako strašno klanje v kraju, ki se imenuje Debbah, nekoliko nad Dongolo, ravno ob 18. stopnji; pobitih je 3000, veči del ubogi „fellah“, kmetje. Divjanje in trinoštvo rovarjev je strahovito. Med temi nekje blizo Koroska se nahaja verli g. majór Kitchener, človek nenavadne pogumnosti, na čelu nekterih stotin Beduinov.

Ta viteški častnik je vedno med arabci, govori njihov jezik, pozná moč egiptovskih vojakov in tudi rovarskih. O tem častniku pravi neko poročilo: Osmeri batolijoni Egiptčanov, ki so v Korosku in v Vadi-Halfi, dajejo malo upanja g. Kitchener-ju: on se boji, da celo Assuvan ne bo mogel oditi strahoviti osodi, in zdajci bomo imeli rogovilstvo v Egiptu. Assuvan je namreč prvo mesto v Egiptu od unega konca.

Stan je tako nevaren, da angleški časnik „The Egyptian Gazette“ za mesec rožnik v premislila vrednem spisu pravi: „Ako hočemo verjeti sporočilom, se Mahdi pripravlja nad sam Egipt; in napredvanja njegovih moči v tem poslednjem času so take, da v malo tednih bodo stale obličje v obličje z angleškimi in egipčanskimi kardéli... Med tem pa je Anglija sama neposrednje odgovorna za varnost v Egiptu...“ Kako fanatični pa so arabski mohamedani tudi v Egiptu, sem se sam prepričal: neki dan grem v Kairi z nekim slugom, ki mi je šel kazat stanovanje nekega zuanca. Grede prašam spremljavca, če je dosti kristjanov v tem mestu? Star turk tam blizo se na to tako strašno zadere nad menoj, da mi je vse kosti spreletelo in sem kar umolknil in urno dalje jo popihal.

Poglavar egipčanski v Dongoli je s svojimi trumami prestopil v službo Mahdijevo. 21. junija je zbral vse šejhe, dervise in dongolske vradnike in v njihovi pričujočnosti je naložil nekterim tam bivajočim kristjanom, da naj se spreobernejo k Mohamedovi veri, „da se obvaruje mesto napada od lažjivega preroka.“

Zdaj tedaj se ima pokazati, kakošni so ti kristjani, če so pripravljeni življenje dati za Jezusa in za svoje zveličanje, ali ne? . . . Sporočilo pravi, da z žuganjem in nasilstvom je poglavar dosegel svoj namen: kristjani v Dongoli so se poturčili! . . . Pri mehkužnem in zgoli poimenskem keršanstvu današnjih časov se temu ni čuditi. (Naj bi Mahdi prirojil v Ljubljano, bi pač marsikteri, ki Kristusu nočejo služiti, na zemlji s križem-nogami sedé, Mohameda klicali!)

Poglavar se je nato podal v Debbah, je naredil zavezo s šejhom po imenu Huda, ki je glavar rovarjev ondotnega mesta, in vernivši se v Dongolo se je oklical za emira in očitno je razglasil svoj namen, da z Mahdi-em vred bode korakal zoper Anglo-Egipčane proti Vadi-Halfi. To je po nekem greškem podložniku zvedil major Taylor, poveljnik v Assuvanu.

Angleži in Egipčani v Assuvanu in v Vadi-Halfi se zdaj pripravljajo na odboj proti Mahdi-jevim; vterdili so tri pota, proti Berberu, Asjutu in Dongoli.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Iz Banjaluke so nam poslali že napovedovanih in priporočevanih Bošnjakov, 6 dečkov, katerih 3 so odmenjeni za šolo, 3 pa za rokodelstvo. Pripeljal jih je g. Jan. Kiferle, Borovničan, ki ima brata pri čast. redovnikih Trapistih, in ta poslednji bode tudi v kratkem kakor Trapist posvečen in bo obhajal svojo novo mašo. Pripeljani dečki so naslednji, in sicer za šolo: Marko Tverdković (15 let star), Ivan Kujundžić (12 let) in Ivan Krajnović (15 let) — vsi 3. so iz 4. razreda in želé biti duhovni; drugi 3 so za rokodelstvo odmenjeni, namreč Anton Firić, kovač, velik in do 20 let star; Anton Marić, za orglarstvo, in njegov bratranec Ivan Marić, pék, oba bolj mlada. Šolski so za zdaj vsi sprejeti v sirotišnico „Marijaniše,“ za ktere bo treba nekoliko plačevati, tudi za posebnega stranskega učitelja (instruktorja) skerbeti, da se berzo priučé nekterih novih naukov, ako bo moč jih v gimnazijo spraviti, ker tam doli so se učili le v domačem — bosanskem jeziku. Ker bojo marsikteri stroški potrebni zanje, toraj se nadjamo, da bodo naši prijatelji in dobrotniki zadovoljni, ako jih privzamemo v versto dijakov naše dijaške ali „studentovske kuhinje.“ Sej pridni bodo, ker so izmed kacijh 50 šolarjev oo. Trapistov v Banjaluki, kolikor mislimo, naj boljši izbrani. Njihovo podpiranje bode misijonsko delo.

Iz Ljubljane. (Iz kat. družbe.) Ravno kar so na svitlo prišli novi „Glasi“ (namreč XVIII. zvezek), ki štejejo 186 strani in obsegajo mnogo različne, zanimive in prav podučne tvarine. Pervi članek: „Zakaj sem kristjan,“ obravnava času in namenu katoliške družbe primerno vprašanje in dokazano je, I. da že prerokovanja stare zaveze pričajo za božanstvo Kristusa in njegove vere; II. da o Kristusovem času to priča On sam z besedo, s svojo svetostjo in modrostjo, zlasti pa s svojimi deli; in III. da to postaja po Kristusovem času zgodovina in sad kerščanske vere. Tako nam dajo vsi časi neovergljive dokaze za božjo veljavo naše sv. vere, in nam pričajo, zakaj smo kristjani. Drugi članek, o Lutrovi 400letnici, nam kratko narisuje zgodovino tiste dobe, načrtan je Lutrov nauk in značaj, potem žalostni sad in sedanji stan Lutrovega verstva, ali bolje, neverstva; kajti po svojem načelu je že Luter v svoji slepi prevzetnosti zavergel veliko prav važnih resnic sv. vere, njegovi priverženci so pa po njegovem zgledu otresli še ostale resnice, da je sedaj lutrauska vera pri večini — nevera. Ta članek očitno kaže, kako hitro leti v brezno verskega nihilisma, kdor zaverže veljavo sv. Cerkve. Tretji članek o Metodovem delu nam živo kaže, kako je bil pglavitni značaj tega dela — popolnoma darežljivost izvirajoče iz prave kerščanske ljubezni, ki ne išče sebe ampak le blagor bližnjega, ki je zares katoliška, ne po narodu omejena. Te darežljivosti in skerbi za versko omiko pa pogrešamo dostikrat pri naših narodnjakih, katerim je velikrat več narodnost, kakor vera, nar več pa lastna oseba. Četerti spis prav ginljivo in mično popisuje, kako so prostomavtarji preteklega veka s silo in hinavščino uničili Jezusovo družbo; kako so pa o začetku našega veka papež Pij VII. spet obudili to mnogozasluženo družbo, da je prav očitna roka Božja, ki nas že tukaj opozoruje na pravičnost Božjo. Zaduži članek daje nekatere kratke pa tehtne in potrebne opomine odgojiteljem, kako naj skerbé pri malih za resničnost, ki je temelj značajnosti in odkritoserčnosti; odvrcajo naj pa vsake verste laž in hinavščino, ki spridi mlado serce; gotovo potreben opomin o naših lažjivih časih, katerim je resničnost dostikrat deseta briga. Konec mične knjižice je spodbudljiva pesem o božji previdnosti: Brani roka me Očetova!

Sklenemo naj to naznanilo s serčno željo, da bi družbeni udje prav pridno čitali ali poslušali nove „Glase,“ nove, pa tudi poprešnje zvezke, zlasti XVI. in XVII., ki po moči skušajo vstreči udom in zadostiti blagemu namenu naše družbe. Gotovo bo našel vsak po svoji potrebi kako dobro zernce, ki mu utegne v korist tekniiti. Pa tudi neudom priporočamo družbine „Glase,“ kajti v vsih so članki zanimivi in podučljivi za vse kristjane, ki imajo vsi en poklic, in naj se zanj poslužijo vsih pomočkov, kateri so jim na ponudbo. Sploh pa prosimo čast. gg. duhovne, in zlasti poverjenike, da bi po svoji moči v svojem delokrogu razširjali in priporočevali katoliško družbo zavoljo njenega, sicer skromnega in tihega, pa vendar koristnega djanja, delovanja in namena, da bi tudi tukaj delali z združenimi močmi, ter naj bi „zrastlo z malega veliko.“

Iz Kamnika, 1. avgusta. (Znamenje, zaperta cerkev, druge stvari.) Včeraj so naš preč. g. dekan blagoslovili kaj okusno narejeno novo znamenje, katero je na mesto starega napravila dobrotna roka pri vhodu v Kamnik od štajerske strani sim. Znamenje, posvečeno sv. Janezu Kerstniku, je kamenito in dela čast izdeljevalcu, dobrotniku, in je res lepotiche za naše mesto, v katerem so liberalni oskerbniki poderli že tri znamenja, in niso nobenega v novič še postavili; upajmo, da to dolžnost spolnijo, ker pravica in verno mesto to zahteva. Kamnik

se je kdaj odlikoval s pravim katoliškim mišljenjem, z ljubeznijo do služabnikov sv. Cerkve in katoliških naprav. Ljudstvo večinoma je še zmeraj véрно in upajmo, da neka merzla proticerkvena slana bode posmodila le sama sebe, ne pa poštenega kamniškega ljudstva. Pri nas liberalizma še poznali nismo, če tudi so imele nasprotne stranke gospodarstvo, pa po pravici povem, da ono ni cerkvi nikdar naravnost nasprotovalo. Kako se godí pa zdaj, ko gospodarijo slovenski liberalci? Pošteni ljudje pravijo, da se od leta 1848 še nikdar ni tako zabavljalo duhovščini, kakor ravno sedaj. Več ne rečemo. Kakor nalašč nam je poslala previdnost Božja tako vnetega in neustrašenega gospoda dekana, ki se ne zmeui za vse napade v liberalnih časnikih in drugod in kot pravi apostelj deluje edino za čast Božjo in blagor vernikov. Kamničanje spoznajte, kateri so Vaši pravi in kateri navidezni prijatelji in dobrotniki.

Naše cerkve, katerih imamo v mestu pet, njihova oskerbnika kaj okusno lepšata. Posebno farna cerkev na Šutini je zdaj lepa. Kar ni mogel končati rajski g. dekan, to je spolnil njegov enako vneti naslednik. Še presvitli cesar so se lausko leto o njeni notranjosti in zunanosti kaj pohvalno izrekli. Dopadla jim je posebno slika v velikem altarji, ki kaže brezmadežno Devico Marijo. Tudi frančiškanska cerkev postaja vedno lepša. Dobila je nov lep tlak v prezbitერიji, in dva stranska altarja dobila prelepi sliki od prezgodaj umerlega P. Aleksandra Robleka. P. gvardijan si res veliko prizadeva, da bi kolikor mogoče okrasil to hišo Božjo. Na Žalah, kjer je tudi pokopališče, je pa cerkev zaperta, ker se je zvonik nekoliko nagnil. Že čez leto in dan ni bilo sv. maše v nji. Zvonove so z zvonika sneli in skoro gotovo bo treba zvonik in eno stran cerkve podreti. Kolika težava bo to, ker nima cerkev premoženja! Ker spada cerkev ss. Primoža in Felicijana v Planinah tudi v oskerbnništvo našega g. dekana, če tudi ste dve fari vmés, in ker je ta prelepa gotiška cerkev zelo potrebna večega popravila, lotili so se g. dekan tudi tega težavnega dela. Da bo pa mogoče tudi kako tvarino spraviti, k cerkvi, ki je dve uri visoko v gorah, dali so napraviti terdno pot. Že iz tega se spozná, kako skerbni so naš g. dekan. Naj jih pridni Kamničanje le v vsem podpirajo, potem bo za vse prav.

Vipava, 31. julija. Petindvajset let preteklo je na dan sv. Ane, odkar so naš preč. občeljubljeni dekan, g. Matija Erjavec, prejeli sv. mašnikovo posvečenje — tedaj sede episcopali vacante — po ranjem goriškem knezu nadškofu Andreju. Danes, na dan sv. Ignacija, pa je petindvajset let minulo, odkar so novo mašo peli pri sv. Petru v Ljubljani. Vipavska duhovščina želela je ta dan svojega dekana posebno poslaviti ter prečastitemu svojemu načelniku javno pokazati vdanost, spoštovanje in ljubezen, katero goji do njega. Iz lastnega nagiba zorali so se danes vsi dekanijski duhovniki v polnem številu, med njimi tudi oba čč. gg. zlatomašnika Nakus in Malnaršič, da spremijo g. jubilanta k altarju. Ob 9 so g. dekan v krasno ozališani farni cerkvi sv. Štefana med azistencijo cele dekanije slovesno služili veliko mašo z zahvalno pesnijo Te-Deum. Pobožnega ljudstva bilo je mnogo v cerkvi in vsi so bili globoko ginjeni spodbudljive te slovesnosti. Kakor vselej, se je tudi danes naš verli g. organist s svojimi pevci prav hvalevredno skazal, siava mu!

Po sv. maši poklonila se je preč. g. dekanu dekanijska duhovščina ter jim s preserčnimi vošili k slavencu in pomenljivemu dnevu častitala, in g. jubilant so se z gijljivimi besedami zahvalili.

Gostoljubni g. dekanu pogostili so opoldne gospode duhovnike prav prijateljsko in pri prvi napitnici podali so dekanijski duhovniki po svojem sodrugu č. g. zlato-

mašniku Nakusu preč. g. jubilantu v spomin sreberne maše krasno sreberno kupo z napisom: „Ljubljenemu dekanu M. E. za sreberno mašo poklonila Vipavska duhovščina.“

Da se je, kakor je pri tacih priložnostih običajno, več napivalo, se samo ob sebi umeva. Zmed vsih napitnic naj omenim le eno, v kateri je g. govornik poudarjal izgledno vzajemnost, ktera osobito med Vipavsko duhovščino v spodbudo vsega ljudstva tukaj vlada. Glavna zasluga za to pa gre preč. g. dekanu, kateri, dasiravno načelnik, se do svojih gg. duhovnikov vsikdar prav po bratovsko obnaša. Očitno je toraj, da so tako resnični hvali, ktera je našemu preljubemu gospodu dekanu donela iz ust govornikovih, radostno vsi priterjevali, ter kakor iz enega serca klicali: Ut Deus vertat optimo decano argentum in aurum! Ad multos annos!

Med obedom poslal je naš cenjeni pesnik Radoslav naslednjo častitko:

V veseli spomin sreberne svete maše preč.

gospoda gospoda

Matija Erjavec-a,

dekana vipavskega, knez. škof svetovalca itd. itd.,
31. julija 1884.

Pozdravljeni serčno v dan slavnosti Vaše,
Gospod prečastiti, naš blagi dekan!
Sreberne spominjamo svete se maše,
Pozdrav naš doní Nam iz serca glasán.

Bog mili, ki Vas do sedaj je ohranil,
Še zdrave, podelil visoko Vam čast,
Naj tudi v prihodnje vsih zlégov bi branil,
Odverní od Vas vso sovražno oblast. —

O koliko zlatih nauk sejali
Ste dobo preteklo, le zrite nazaj,
In z njimi ovčicam v nebesa kazali
Premnogim odperli zaupno ste raj.

Bolnikom, otožnim tolažnik premili,
Mladini preljubi voditelj, pastir
Goreči ste v službi Gospodovi bili,
Ste serca budili, v uje vlivali mir.

A kaj bom našteval? — saj v knjigo življenja
Zaznamoval angelj Vam dela je vsa;
Na čast Vam odperl jo v dan bode vstajenja,
Naj solčno se vsako takrat lesketá.

Bodite veseli prekrasnega dneva,
Ki ga je pripravil Vam večni Gospod;
Naj pesem „TeDeum“ Mu častno odmeva,
Da Vas je ohranil, in brunil nezgód.

Pogumno bojujte za venec se zmage,
Ki ga je obljubil nebeški Vladar;
Spominjajte se domovine predrage.
Naj geslo ostane Vam: „Vera, dom, car!“

Dočakat Vam zlate in demantne maše
Daj Bog, si nabrati obilno cvetic,
Da kinčajo čelo častitljivo Vaše,
Ko k Jagujeta svatbi začujete klic.

Vse to naj izprosi Vam Mati Marija,
Katere častilec prav zvesti ste Vi;
In z Njo še zavetnik Vaš sveti Matija,
Da dolgo ohrani Vas Bog in živí!

Radoslav.

Wabasha, Minn. U. S. 13. julija 1884. Šestega dne t. m. smo imeli v Vabašah slovesnost, ki bo dolgo ostala v spominu naših katoličanov, namreč, novo mašo

č. g. Janeza Solnca, s Smlednika. Ker je ta slovesnost tudi za čitalce „Zg. Dan.“ in sploh za Slovence zanimiva, dovolite mi, da jo nekoliko popišem. Naše verle nune so bile cerkev prekrasno okinčale, drugi so zunaj nasadili drevés ter napravili slavoloke z lepimi napisii. Pervi napis je bil pri vratih duhovšnice „Jubilate;“ drugi pri šoli „Ave,“ tretji pri cerkvenih vratih: „Welcome, messenger of God (Pozdravljen, poslanec Božji), in četerti v cerkvi pod korom „Priest for ever (mašnik na vekomaj). Blizo altarja na stebrih se je vidilo po vsi cerkvi ime novomašnika: Rev. John Solnce. Okoli desetih se je dolga procesija vravnala med cerkvi in duhovšnico s krasnimi banderi: šolska mladina (dekletice belo napravljene z venci na glavi, družba sv. Jožefa (nemška), in sv. Patricija (irska), in mnogo ljudi. Ko duhovni, vsi napravljene za sveto opravilo, iz hiše stopijo, novomašnika nagovori prav izverstno neka šolarica v angleškem jeziku, potem pa druga v nemškem. Po končanih govorih šolska mladina lepo pesem, posebno za to slovesnost pripravljeno, zapoje in procesija se začne počasi pomikati proti cerkvi. Pred novomašnikom stopajo tri majhne dekletice lepo belo napravljene; naj manjši, komaj 6 let stara, je nesla venec za novomašnika na lepi svilnati blazini, zraven nje pa družici, malo večji, ko ona. Vse te tri dekletice so hčerke našega verlega rojaka in kupca v Vabašah, g. Valentina Šebat-a, tedaj vse ameriške slovenke. Ko duhovni v cerkev stopijo, naš kor prav čversto zapoje po slovensko. „Novi mašnik, bod' pozdravljen.“ Razun treh slovenk so vse pevkinje Irke in Nemke.

Duhovni, ki so prišli slovesnost povikševati, so skoraj vsi Slovenci: Č. g. Janez Tori, g. Peter Jeram, dr. Bernard Ločnikar (benediktinec), dijakon g. P. Ogolin, in jaz. Nazoč je bil tudi češki bogoslovec A. Voneš, ki pa dobro slovensko govori; naučil se je od svojega prijatla in součenca č. g. Solnce-ta, g. Solnce pa od njega češko, kar bo v misijonih obema prav prišlo. Zraven teh sta bila v „Sanctuarium-u,“ neki irski duhoven, ki je ravno svoje ljudi tukaj obiskal, in irski bogoslovec blizo Vabaš doma. Na prošnjo novomašnika sem jaz imel angleško, g. Jeram pa nemško pridigo. Po pridigah so novomašnik z vencem na roki stopili na leco, ter so slovesno blagoslov dali.

Akoravno smo že dve novi maši imeli v naši novi cerkvi, vendar nobena ni bila tako slovesno obhajana, kakor g. Janezova. Ljudi je bilo veliko od blizo in daleč, nekteri so celo 8 ur daleč prišli k novi maši. Č. g. Janez Solnce je prišel z menoj v Ameriko leta 1880. V Ljubljani je peto šolo dokončal, in ker so ga preč. g. korar dr. Gogala (R. I. P.) gorko priporočili, sem ga seboj vzel. Še preden sem domu prišel, sem ga pustil v semenišču sv. Frančiška pri Milvavkah. Spraševali so ga pričo mene posebno v latinščini, in ker se je dobro odrezal, so ga djali koj v razred modroslovcev; letos je zdelal bogoslovje ter bil mašnik posvečen 24. junija. Na počitnice je vselej k meni prišel, akoravno je semenišče 100 ur od tod; pa sej v Ameriki hitro vozijo. Zadnji veliki teden je bil že dijakon, ter je pridigal na veliko nedeljo v nemškem, na belo nedeljo pa v angleškem jeziku, in sicer prav dobro: Tudi je že imel priloznost se v misijonskih opravilih vaditi. Ko sem bil jaz daleč od doma pri nekem bolniku, pride nekdo na nagloma po duhovna, da bi nevarno bolnega odrašenega človeka kerstil, ter za smert pripravil. Lepa naloga za gorečega dijakona, in prav dobro jo je g. Janez zveršil: podučil je reveža in kerstil. Tako je č. g. zgodaj začel svoje misijonsko delo. Za zdaj bodo g. Janez nekoliko časa pri meni ostali, potem pa bodo berž ko ne kako češko župnijo dobili, ker dobro češko znajo in čeških duhovnov primanjkuje.

Pri nas je vse pri starem, zmiraj malo napredujemo. Jutri bodo začeli našo šolo popravljati in prenavljati, kar bo stalo okoli 2500 gld. Šola je naše poglavito upanje; brez katoliških šol bi vse odpadlo — tako krivoverci in neverci zapeljujejo! 4. avg. bodo šolske sestre od več krajev prišle v Vabaše k duhovnim vajam. 18. avg. bodo pa duhovni št. Pavlske škofije duhovne vaje imeli pod vodstvom izverstnega ameriškega škofa Gilmore-a, moža polnega zaslug in po vsi Ameriki znanega prelata.

Jak. Trobec.)*
Sarajevo. Prezvizišeni gosp. nadškof kakor piše „Serce“ se je 1. t. m. podal na birmanje še tretjega ostalega dela svoje nadškofije, s čimur je v treh letih obiskana vsa nadškofija. Ob koncu tega mesca se ima verniti s težavnega popotvanja. —

S koncem mal. serp. so zveršene poskušnje vsih ondotnih mestnih šol; vspeh je sploh višjim oblastim po godu. —

„Hčere Božje ljubezni“ v Sarajevu to leto razširjajo svoje dobrotne naprave. —

„Usmiljene sestre,“ v Sarajevu in v Travniku imajo zraven šole tudi gojiše, v katero sprejemajo deklice v stanovanje in na hrano za mesečno plačo po 12 gld. —

Minister Kalaj, ko je nedavno obiskal Bihač, je ondotnemu župniku izročil 200 gld. k prihodnjemu zidanju ondotne cerkve. To je toliko lepše, ker ne slišimo pogosto, da bi kak minister daroval za zidanje katoliških cerkev.

Razgled po svetu.

V Lincu je ondotni škof razpisal molitve za dobre poslance v deželni zbor. Vikši pastir pravi: Vsak premišljen človek mora spoznati, koliko je za cerkveni in državni blagor na tem ležeče, da se dobri poslanci volijo. Volivci morajo pred vsim pred očmi imeti nauk: Išite narpréd Božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo vam bo priverženo! . . . Od tega načela se noben volivec z nikakoršnimi drugimi oziri ne sme dati odverniti.

Duhovnom je naloženo, naj tudi ljudstvo budé, da zlasti takrat, ko bo molitvena ura za dobre poslance, goreče molijo v ta namen. Pri molitveni uri se je posebno tudi deželnim in škofijskim patronom pripravljati.

Ker 25. avgusta zadenejo tudi eksercicije za duhovne, jim je v tem primérleju rečeno, ako bi imeli eno izpustiti, je bolje, da opustijo eksercicije, kakor volitev; eksercicij se zamorejo tudi o drugi priliki vdeležiti.

Tudi za letošnje pastirske konference je postavljeno prvo prašanje: Kako naj se duhovni obnašajo, da se dosežejo dobre volitve za deželni zbor.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostne priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanja in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanje in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. To bodi pred vsim drugim priporočeno v brat. molitev. — Pomoč v grozno sitnih pravdah. — Znorel mladeneč. — Pohujšljiv človek za spreobrnjenje.

Hvala za vesele novice in preserčen pozdrav vsim od vsih nazaj. Vr.)

— Nevarnost pri gospodarstvu, da bi se odvernila. — Bolehen gosp. duhoven. — Več mladenčev za srečno volitev stanú.

Koledar za prihodnji teden:

11. vel. travna. S. Krištof. — 12. S. Klara. — 13. S. Hipolit. — 14. (Post k vel. Šmaru.) S. Marjeta. — 15. Vel. Šmarin ali vnebovzetje M. D. — 16. S. Rok. — 17. Enajsta ned. po Bink. S. Joahim.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Razstava cerkvene robe je tudi letos, kakor vsako leto, bila res izgledna. Dve sobi, polni prelepo izdelanih večerniških in mašnih plajšev, stol, večih in manjših prav različnih izdelkov — to je moralo vsacega paznega gledavca v serce razveseliti. Koliko potrebnih cerkev bode zopet obdarovanih in osrečenih! Gospodje, gospé, gospodičine in vsi, ki imajo pri teh velikih napravah ali z delom ali z darovi delež, imajo plačilo že v veseli zavednosti, da so toliko dobrega storili v Božjo čast in razveseljevanje dobrih duš — da molčimo o plačilu, ki ga ima Bog in Zveličar pripravljeno za goreče častivce naj lepši Skrivnosti sv. Cerkev.

† Č. g. Mih. Peternel, mašnik, bivši real. prof. itd., je previden s ss. zakramenti umerl 6. t. m. zvečer. R. I. P.

V Terstu je čast. P. Ajala S. J. od 20. jul. dalje skoz 4 dni obhajal eksercicije s č. g. duhovni ondotne zedinjene škofije. Preč. stolni kapitelj, kolikor se jih je moglo vdeležiti, s presvitlim škofom dr. Glavinom na čelu je bil pričujoč, in blizo 50 družih č. g. duhovnov. Vse se je zveršilo močno spodbudljivo k naj večji zadovoljnosti.

Osemstoletnica v Šentvidu. Šentvidčani nad Ljubljano, ki iskreno skerbijo za svojo lepo cerkev in vse cerkvene zadeve in so pa tudi obilno od Boga blagoslovljeni, se že pripravljajo za prelepo slovesnost, ki jo bojo obhajali prihodnje leto, namreč 800letnico, odkar — kolikor se vé za gotovo — obstoji njih fara. Goditi se ima to mesca vinotoka (okt.) kakor se sliši. Olepšali bojo cerkev in zlasti napravili nov tabernakelj, nov križev pot, ki ga verli Miroslav Tomec ima že v delu itd. Osemstoletnica je res kaj velikanskega; Bog daj srečo!

Petindvajsetletnico praznovalo je 29. julija v Šentjurji na Polji 18 duhovnikov, t. j. 14 navadnih, en jezuit in 3 iz reda sv. Frančiška. Slovesnost je bila v resnici prekrasna, ljudstvo zelo vneto. Popis prihodnjic.

V Zagorji so 6. nedeljo po Bink. imeli sijajne slovesnosti, katerih popisovanje nam je za zdaj prepozno d. slo.; toraj več prihodnjic. —

Poklic. Sv. Frančišk Salezijan, ko je bil študent v Padovi, se je posvetoval z jezuitovskim očetom Possevinom. Le-ta je hitro spoznal, da je v mladenču nekaj blazega in velicega. Priznal mu je mladenec, da ga pravništvo mika, da pa ga vse bolj misel žene v duhovski stan. Pater mu naravnost pové, da Bog ga ni odločil, da bi posedal v sodnjih sobah, temuč da naj bode podpora vére in vérnosti v svoji domovini; naj se tedaj goreče tega poklica loti. Tako je mladenec tudi storil in nasledek je pričal, da je pravo bil zadel.

Razširjanje sv. vere. V Holandu je bila pred 300 leti katoliška vera pod ostrimi kaznimi prepovedana, budi si očitna ali na skrivnem. Sadaj je Haland že skor na pol zopet katolišk in katoličanstvo se silno naglo širi.

Časti sv. Antona, in se ti bode hvaležnega skazal. Bilo je v petek, 9. sušca, ko sem prejel pismo, da so moja mati hudo bolni; koj drugi dan dobim berzovaj, da naj se nemudoma domu podám. Ko sem zvečer domu prišel, našel sem mater na smertni postelji. Mati so prej dolgo bolehal, in vedel sem, da ne morejo dolgo ostati. Ko sem jih ugledal, sem popolnoma obupal, da bi še kedaj ozdraveli; vendar iz ljubezni do matere pričnem opravljati devetdnevnicu v čast sv. Antonu.

Poln zaupanja se veržem pred podobo sv. Antona in ga prosim, naj pridobi moji materi zdravje, ki so njega o življenji vedno častili. — In kar je bilo že viditi nemogoče, zgodilo se je: teden po veliki noči bili so moja mati popolnoma zdravi.

Pa veste, zakaj mi je sv. Anton milost sprosil pri Bogu? Ker sem v terdem zaupanji ga prosil; kajti, kdor dvomi, podoben je morskemu valu, ki ga veter sem ter tje premetava; taki človek naj ne meni, da mu bode Gospod dal, česar ga prosi,“ pravi sv. Jakob.

Moja mati, kot dobra kristjana, skušala je nam že v nežni mladosti vcépti sv. vero globoko v serce; a ne samo s praznimi besedami, kar se mnogokrat zgodi, ampak tudi z dobrim zgledom. In med drugimi svetimi vajami je mene še prav posebno učila častiti sv. Antona s tem, da sva večkrat molila klečé pred podobo sv. Antona. In mar meniš, da je sv. Anton pozabil to najjino češčenje? Ali se ni zdaj hvaležnega skazal, ko ji je zdravje sprosil? Zatoraj vam kličem vsem: Ako sv. Antona Paduvanskega prosite, le terdno zaupajte, in on vam bode vse sprosil. Da pa bode vaše seme pri mladih kaj sadu obrodi, svetite jim vi, kakor luč, z dobrim zgledom.

Glök. I.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Nekdo 5 gld. — Č. g. župnik J. Jarc 1 gld. — Iz Planine neka dobra duša 3 gld. — Preč. g. A. U. 2 gld. — Neimen. g. 2 gld. — Č. g. Ant. Koblar 2 gld. — G. J. P. 5 gld. — Neimen. 1 gld. — Nektare dobre duše 50 kr. — Blagi g. slikar Miroslav Tomec izročil 11 gld. 40 kr. — Darovali so: Dobra gospa 5 gld. — Gg. Nikolaj Jamnik 1 gld. — Ant. Belec 1 gld. — Val. Zakotnik 1 gld. — Simon Jovan 1 gld. — Janez Jovan 20 kr. — Gospodičina Ivanka Cvek 20 kr. — Šentvidčan 2 gld. — Neimen. „Mecena“ 12 gld. s pristavkom:

Ali homo se kuhali? študentovski kuhar vpraša —

Misleč, da morebit' kuhe mu manjkalo bode; —

Da tedaj reši ga skerbi, vsak naj pomoči donaša,

Da ne splesejo študentovske kuhnje posode. —

Za sv. Očeta: Neimen. 2 gld. — Kranjskogorski farani po č. g. župniku 8 gld. — Trebnje 5 gld. — Z Dola č. g. župnik Jernej Jarc 5 gld. — Iz Planine po č. g. župniku 5 gld.

Za sveto Detinstvo: Čast. g. Fr. Gregori, duh. pomočnik v Gorjah, 2 gld. — Iz Preserja 1 gld.

Za cerkev v Busovači v Bosni: Z napisom: „Bog blagoslovi mali darek“ 2 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Iz Preserja 1 gld. — Po č. g. Ant. Koblarji 2 gld. 60 kr.

Za bratovščino Naše ljube Gospé presv. Serca: Č. g. Karol Čigon 1 gld. 15 kr. — Iz Preserja 1 gld.

Za zvonove v novi stoljni cerkvi Sarajevski v Bosni: Nekdo 5 gld. — Martin Friškovec 1 gld. — G. J. P. iz Brezovice 25 gld. — Iz Preserja 1 gld.

Za opravo ubožnih cerkev: Iz Preserja 1 gld.

Za kak dober namen: Neimen. 2 gld.